

Wstęp

Szanowni Państwo, Drodzy Czytelnicy!

Początki nauczania endokrynologii w Polsce sięgają połowy lat 50., czasów kiedy to jeden z pionierów tej dyscypliny medycznej, prof. Walenty Hartwig tworzył podstawy organizacyjne kształcenia podyplomowego lekarzy. W latach 1954-1958 był On dyrektorem Instytutu Doskonalenia Kadr Lekarskich, która to jednostka działała następnie jako Studium Doskonalenia Lekarzy Akademii Medycznej w Warszawie, a od 1970 roku funkcjonuje jako Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego (CMKP).

Głównym celem powołanej w 1955 roku przez prof. Walentego Hartwiga Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych było prowadzenie kształcenia podyplomowego lekarzy w zakresie rozwijającej się już wtedy endokrynologii.

Pod koniec trudnych lat 50., za sprawą w dużej mierze działalności Zespołu tej Kliniki, endokrynologia polska doganiała średnią europejską. Stało się to możliwe m.in. dzięki wprowadzeniu w 1958 roku radiojodu do diagnostyki i leczenia chorób tarczycy – dr Tadeusz Górski, prof. Wiktor Gąsiorowski, opracowaniu metod oznaczania hormonów sterydowych nadnerczy – prof. Barbara Migdalska, metod radioimmunologicznego oznaczania hormonów peptydowych – prof. Wojciech Jeske, stworzeniu zespołów specjalizujących się w chorobach nadnerczy – prof. Anna Kasperlik-Załuska. Olbrzymie znaczenie dla nauczania endokrynologii w tamtym okresie miała działalność wydawnicza. Na przełomie lat 60. i 70. pracownicy Kliniki dr Kazimierz Boreyko-Chodkiewicz i doc. Wandalin Massalski wydali pierwszy polski podręcznik traktujący o zaburzeniach elektrolitowych, dr Tadeusz Górski podręcznik chorób tarczycy (4 wydania), a prof. Hartwig – jedyny do niedawna polski podręcznik endokrynologii klinicznej (3 wydania).

Kierujący Kliniką od 1980 roku prof. Stefan Zgliczyński, oprócz organizacji i prowadzenia kursów specjalizacyjnych m.in. w endokrynologii, pierwszy wprowadził formę testu jako państwowego egzaminu specjalizacyjnego. Poszerzył również formę kształcenia podyplomowego endokrynologów o unikalne jak na ówczesne czasy coroczne spotkania w ramach „Jesiennej Szkoły Endokrynologii”. Konferencje te, organizowane od 18 lat w Zakopanem, zyskały w środowisku olbrzymie znaczenie, gromadząc corocznie ponad pół tysiąca lekarzy. Wraz z coraz szybszym postępowaniem endokrynologii wzrastało zapotrzebowanie środowiska na aktualne informacje – co nowego w tej dziedzinie. Dlatego też prof. Stefan Zgliczyński wraz z Zespołem Kliniki 13 lat temu zainicjował wiosenne kursy „Postępy Endokrynologii”, odbywające się corocznie w Juracie na Helu. Kierujący Kliniką od 2005 roku prof. Wojciech Zgliczyński zredagował dla uczestników tych wydarzeń dydaktycznych 5 zeszytów edukacyjnych w ramach „Medycyny po Dyplomie” oraz 3 numery „Postępów Nauk Medycznych”.

Aktualny, oddawany do Państwa rąk numer tego pisma nawiązuje do przewodniego tematu XVIII Jesiennej Szkoły Endokrynologii – „Zaburzenia endokrynne a choroby układu sercowo-naczyniowego”. Prof. Wojciech Zgliczyński jest również redaktorem dwutomowego podręcznika „Endokrynologia” w ramach Wielkiej Interny, wydanej przez Medical Tribune w 2011 roku – drugiego takiego podręcznika od czasu wydania w 1972 roku dzieła prof. Hartwiga. Głównymi autorami tego podręcznika są pracownicy Kliniki Endokrynologii CMKP, wybitni specjaliści, klinicyści-praktycy i nauczyciele akademicki, których pasją jest przekazywanie wiedzy i najnowszych osiągnięć nauki w ramach kształcenia podyplomowego lekarzy. Osoby te można odszukać na „rodzinnym” zdjęciu Zespołu Kliniki, zamieszczonym na okładnce bieżącego numeru „Postępów Nauk Medycznych”.

Za kształcenie w endokrynologii Klinika Endokrynologii CMKP otrzymała w 2009 roku Godło „Teraz Polska”. To zaszczytne wyróżnienie przyznawane najlepszym krajowym produktom i usługom stanowi uhonorowanie dokonania dydaktycznych kilku pokoleń znakomitych lekarzy i nauczycieli akademickich, pracujących przez ostatnie pół wieku w wyróżnionym Zespole.

Zespół Kliniki, która od ponad 50-ciu lat jest szkołą endokrynologii dla kilku pokoleń polskich lekarzy, kieruje się zasadą, że „...wartość człowieka mierzy się tym, co może on ofiarować innym...”.

Przypominając wkład wykładowców prowadzących kształcenie podyplomowe w ramach kursów organizowanych przez Klinikę Endokrynologii CMKP w rozwój polskiej endokrynologii, a tym samym poprawę ochrony zdrowia w kraju, pragnę właśnie Im dedykować ten numer „Postępów Nauk Medycznych”.

prof. Wojciech Zgliczyński